



ثبت اختراع و حقوق مالکیت فکری

شرایط ثبت اختراع؛ خصوصیات اختراع قابل ثبت چیست؟

اگر فرد یا یک شخص حقوقی به فناوری جدید، محصول جدید یا فرایند جدید در یک حوزه خاص دست پیدا کند که مشکلی را در آن زمینه برطرف می‌کند، می‌تواند برای ثبت اختراع به اداره ثبت مالکیت‌های صنعتی درخواست ثبت بدهد. با این حال هر طرحی را نمی‌توان به عنوان اختراع ثبت کرد. شرایط و مراحل ثبت اختراع در ایران در سه شرط کلی خلاصه می‌شود که در ادامه به آنها اشاره می‌کنیم.

جدید باشد

از جمله شرایط ثبت اختراع در ایران این است که باید جدید باشد، بدین معنی که اختراع مذکور در هیچ کجای دنیا و در هیچ قالبی منتشر نشده باشد. بنابراین اگر ایده جدیدی به ذهن افراد رسید یا پژوهش جدیدی انجام دادند، قبل از آنکه آن را به صورت عمومی انتشار دهند، حتما باید در اداره ثبت مالکیت‌های صنعتی ثبت کنند.

فرایند ثبت اختراع معمولا زمان می‌برد. اما مهم این است که فرد یا شخص حقوقی مدارک مربوط به اظهارنامه را تحویل داده باشد و سپس دست به انتشار عمومی اختراع خود بزند. در غیر اینصورت امکان سرقت علمی اختراع وجود دارد.

ابتکاری باشد

یکی دیگر از شرایط ثبت اختراع در ایران این است که باید گام ابتکاری داشته باشد. گام ابتکاری به این منظور است که اختراع فرد باید مشکلی را در آن حوزه برطرف کرده باشد. بنابراین اگر طرحی صرفا جنبه ظاهری داشته باشد و مشکلی را حل نکند، به عنوان اختراع ثبت نخواهد شد.

در صنعت کاربرد داشته باشد

در نهایت از جمله شرایط ثبت اختراع در ایران این است که ایده باید در صنعت کاربرد داشته باشد. این شرط بدین معنی است که ما نمی‌توانیم ایده‌هایی که مربوط به حوزه‌هایی مانند بازاریابی یا امثال آن است را به عنوان اختراع ثبت کنیم.

به عنوان مثال، همین ایده الوبیزنس که مشاوران را به کاربران متصل می‌کند، یک ایده جدید است. این مدل به





خودی خود به عنوان یک اختراع قابل ثبت نیست. با این وجود، اگر نرم‌افزاری تحت وب یا موبایل در همین زمینه طراحی شود، امکان دارد که در قالب نرم‌افزار این ایده را به عنوان اختراع ثبت کرد. البته باید شرایط کاربرد صنعتی را داشته باشد.

اختراعات غیر قابل ثبت کدام هستند؟

قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب سال 1386 از جمله قوانین مهم در این زمینه محسوب شده که نیاز است افراد درگیر با این موضوعات آن را حتما مطالعه کنند. در ماده 4 این قانون مواردی که از حیطه اختراع خارج بوده را معرفی می‌کند که شامل موارد زیر است:

- کشفیات، نظریه‌های علمی، روش‌های ریاضی و آثار هنری
- منابع ژنتیک و اجزاء ژنتیک تشکیل‌دهنده آنها، فرایندهای بیولوژیک تولید آنها
- روش‌های تشخیص و معالجه بیماران انسان و حیوان
- طرح‌ها و قواعد یا روش‌های انجام کار تجاری و سایر فعالیت‌های ذهنی و اجتماعی
- اختراعاتی که قبلا ثبت شده‌اند
- اختراعاتی که برخلاف قوانین عمومی جامعه و شرع تشخیص داده شوند

نهاد قانونی متولی ثبت اختراع در ایران و خارج از کشور

بسته به اینکه اختراع خارجی یا داخلی باشد، برای ثبت آن نیاز است تا با مراکز مختلفی ارتباط گرفته شود. اکنون بیشتر فرایندها و مراحل ثبت اختراع در ایران و جهان به صورت الکترونیکی بوده و غالبا از طریق وبسایت این مراکز قابل انجام است.

از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به نهادهای زیر اشاره کرد :

مرکز مالکیت معنوی : این مرکز که زیرمجموعه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بوده، نهاد قانونی متولی ثبت اختراع در ایران محسوب می‌شود. چند سالی است که فرایندهای لازم برای ثبت اختراع از طریق این سازمان به صورت الکترونیکی درآمده و افراد صرفا از طریق سایت این مرکز می‌توانند نسبت به ثبت اختراع خود اقدام کنند .

در وبسایت مرکز مالکیت معنوی بخش‌های زیادی در نظر گرفته شده که از جمله آنها می‌توان به ثبت اختراع





اشاره کرد. ثبت طرح صنعتی، ثبت علائم تجاری و ثبت نشانه‌های جغرافیایی از جمله موارد دیگر است.

بررسی فرایندهای ثبت اختراع تنها از طریق وبسایت مرکز مالکیت معنوی امکان‌پذیر بوده و مراجعه حضوری معمولاً تأثیری در روند انجا کارها نخواهد داشت. بنابراین افراد می‌توانند با مراجع به این وبسایت ابتدا نسبت به تکمیل اظهارنامه ثبت اختراع اقدام کرده و سپس منتظر دریافت ابلاغیه جدید باشند.

کنوانسیون پاریس

برخی از افراد قصد دارند تا اختراع خود را در سایر کشورها و مراجع بین‌المللی نیز به ثبت برسانند. از جمله نهادهای بین‌المللی مرتبط با ثبت اختراع بین‌المللی می‌توان به کنوانسیون پاریس اشاره کرد.

ثبت اختراع بین‌المللی از طریق این کنوانسیون به این صورت است که افراد می‌توانند بعد از 12 ماه از گذشت ثبت اختراع در کشور خود، نسبت به انجام این کار در یکی از کشورهای دیگر اقدام کنند.

ایران سال‌ها است که به این کنوانسیون ملحق شده و افراد می‌توانند از این طریق برای ثبت آثار خود در سایر کشورها اقدام کنند. اما علاوه بر این کنوانسیون، سازمان‌های بین‌المللی دیگر نیز در این خصوص وجود دارد.

بیژن نصیری‌اعظم، مشاور ثبت اختراع :

هر اندازه که افراد در فرایند ثبت اختراع دقت لازم را در ثبت انجام مراحل مختلف، ثبت اظهارنامه و نوشتن دقیق و جزئی توصیف اختراع به خرج بدهند، گواهی ثبت اختراع برای آنها معتبرتر خواهد بود. از طرفی، در آینده احتمال تقلب و سرقت علمی از آنها بسیار کمتر خواهد شد. چرا که با ادله و اسناد معتبر می‌توان نقص‌کننده اختراع را محکوم کرد.

معاهده PCT

این معاهده اشاره به یک پیمان و تعهد بین‌المللی دارد که با استفاده از آن می‌توان اختراعات خود را به صورت بین‌المللی در سایر کشورهای جهان به ثبت رساند. سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) چتر حمایتی این معاهده بوده و زیر نظر آن به فعالیت می‌پردازد.

دفتر اصلی آن در شهر ژنو سوئیس قرار دارد و بسیاری از افراد از این روش برای ثبت اختراع استفاده می‌کنند. چرا که هم زمان بیشتری نسبت به مدت زمان 12 ماهه در اختیار افراد قرار می‌دهد و همچنین افراد می‌توانند با ثبت کردن اثر خود در آن، از احتمال کپی‌برداری و سرقت جلوگیری کنند. هر چند که معمولاً فرایند ثبت اثر از





این طریق ممکن است با هزینه و زمان بیشتری همراه باشد .

سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)

این سازمان دارای سابقه طولانی در زمینه ثبت آثار متعدد به صورت بین‌المللی و حمایت از مخترعین است. WIPO در حال حاضر معاهده‌های مختلفی را در زمینه ثبت آثار و اختراعات مدیریت می‌کند که یکی از آنها معاهده PCT است.

این سازمان معمولاً در دو زمینه کپی‌رایت و مالکیت صنعتی از مخترعان بین‌المللی حمایتی می‌کند. ایران قریب به 20 سال است که به عضویت این سازمان بین‌المللی درآمده و افراد می‌توانند از مزایای آن در راستای ثبت آثار خود بهره ببرند .

مراحل ثبت اختراع در ایران به چه صورت است؟

اصلی‌ترین مرحله در ثبت اختراع، مراحل و انجام فرایندهای اداری مربوط به آن است. همانطور که اشاره شد برای ثبت هر اثر و نوآوری در ایران باید به وبسایت سازمان مالکیت معنوی مراجعه کرد. در این سایت یک بخش برای ثبت اختراع و ثبت اظهارنامه در نظر گرفته شده است.

اظهارنامه اختراع را می‌توان اصلی‌ترین نکته در انجام این فرایند دانست .چرا که کارشناسان این سازمان براساس این اظهارنامه نسبت به قبول یا رد اختراع اقدام می‌کنند.

اظهارنامه ثبت اختراع معمولاً دارای چندین بخش مختلف است. در یک بخش مخترع باید نسبت به تکمیل برخی از اطلاعات و مشخصات شخصی خود اقدام کند .اما مهم‌ترین بخش اظهارنامه مربوط به ثبت اثر و توضیحات مربوطه آن است.

توضیحات باید به زبان فارسی بوده و مخترع در آن در خصوص تکمیل اطلاعاتی از قبیل نام اثر، توصیف کلی آن، نقشه‌ها و سایر اطلاعات دیگر اقدام می‌کند .بعد از انجام این کار و سایر فرایندهای اداری، معمولاً چند حالت رخ خواهد داد که افراد مشمول یکی از آنها خواهند بود :

رد اثر





ممکن است بنا به هر علتی کارشناسان مربوطه اثر وارد شده را فاقد فاکتورها و الزامات قانونی برای ثبت اختراع بدانند. یکی از مهم‌ترین دلایل رد اختراع تکراری بودن آن است. در این صورت از متقاضی درخواست می‌شود تا با مراجعه به بخش «جستجوی اختراعات» در وبسایت مرکز مالکیت معنوی، یک بار دیگر اختراع خود را با اختراعات مشابه آن بررسی کند.

در صورتی که مخترع نتواند ثابت کند اختراع وی دارای وجوه افتراق با سایر اختراعات دیگر است، براساس قانون، اظهارنامه وی رد خواهد شد و اختراع او ثبت نمی‌شود. در صورتی که افراد با رد اظهارنامه مواجه شدند، می‌توانند از طریق وبسایت مذکور، لایحه‌ای را مبنی بر تفاوت اختراع آنها با سایر اختراعات، تنظیم کرده تا دوباره بررسی گردد.

ابلاغیه ثبت اختراع

در صورتی که اظهارنامه ثبت اختراع منطبق با استانداردها تنظیم شده باشد و کارشناسان مربوطه آن را برای ثبت دارای صلاحیت بدانند، ابلاغیه ثبت اختراع برای فرد صادر می‌شود. در این حالت فرد تا 30 روز فرصت دارد تا ضمن پرداخت هزینه ثبت اختراع، نسبت به انجام سایر مراحل و فرایندهای اداری آن اقدام کند.

سپس پس از طی این مراحل فرد باید برای دریافت گواهی ثبت اختراع به سازمان مربوطه مراجعه کند. چنانچه فرد نتواند در مهلت 30 روزه نسبت به پرداخت هزینه اقدام کند، می‌بایست قبل از اتمام این مهلت نسبت به تمدید مهلت اقدام کند.

برطرف کردن نقص

برخی اوقات نیز ممکن است که اظهارنامه ثبت اختراع فرد رد نشود، بلکه از وی خواسته شود تا ایرادات و نقایص احتمالی را برطرف کند. لازم به ذکر است که اظهارنامه مذکور باید به لحاظ شکلی و دستوری کاملاً براساس مقررات و آیین‌نامه‌های مربوطه تنظیم شده باشد.

در غیر اینصورت کارشناسان سازمان از فرد درخواست می‌کنند تا بار دیگر نسبت به تکمیل اظهارنامه و بیان دقیق توصیف، ادعای اختراع و همچنین نقشه‌ها اقدام کند.

هزینه و زمان ثبت اختراع چقدر است؟

همانطور که اشاره شد افراد می‌توانند علاوه بر ثبت اثر خود در داخل کشور به روش‌های متعدد نسبت به ثبت





آن به صورت بین‌المللی در سایر کشورها اقدام کنند. طبیعی که ثبت اختراع بین‌المللی هزینه بیشتری نسبت به ثبت داخلی آن دارد.

ضمن آنکه ثبت اختراع بین‌المللی نیز روش‌های متعددی دارد که ممکن است هزینه‌های آنها با یکدیگر متفاوت باشد. اما به طور کل می‌توان گفت که هزینه انجام این کار معمولاً به نحوی نیست که افراد نتوانند آن را پرداخت کنند.

هزینه ثبت اختراع داخلی

برای کسب اطلاع از هزینه ثبت اختراع داخلی می‌توان به وبسایت مرکز مالکیت معنوی مراجعه کرد. در پورتال این مرکز هزینه ثبت انواع طرح‌ها و علائم درج شده است. هزینه ثبت اختراع داخلی به دو بخش اشخاص حقیقی و حقوقی تقسیم‌بندی می‌شود.

هزینه مربوط به اشخاص حقوقی معمولاً بیشتر از اشخاص حقیقی است. همچنین میزان هزینه ثبت اختراع می‌تواند بسته به موارد مختلف متفاوت باشد. این هزینه‌ها معمولاً شامل موارد زیر است :

- هزینه ثبت سالانه
- جریمه تاخیر در پرداخت هزینه سالانه
- حق ثبت انتقال قراردادی و قهری
- هزینه رسیدگی به اعتراض تقاضای ثبت کمیسیون
- هزینه رسیدگی به اعتراض رد ثبت
- حق ثبت تغییرات
- حق ثبت اظهارنامه و اظهارنامه تسلیمی
- هزینه استعلام برای انتقال، اجازه بهره‌برداری یا اعراض
- حق ثبت مجوز بهره‌برداری یا فسخ و خاتمه آن
- هزینه هر بار اصلاح اظهارنامه
- هزینه صدور گواهی المثنی
- هزینه رونوشت مصدق

در خصوص هزینه‌های فوق باید گفت که معمولاً هزینه هر کدام از موارد برای اشخاص حقیقی و حقوقی متفاوت





است. همچنین علاوه بر این موارد برخی هزینه‌های دیگر نیز وجود دارند.

اما نکته اصلی در زمینه هزینه آن است که معمولاً فرایند ثبت اثر تمام این هزینه‌ها را شامل نمی‌شود. چرا که برخی از آنها تنها برای افراد خاص خواهد بود که ممکن است فرایندهای اداری آنها طولانی شده باشد.

هزینه ثبت اختراع بین‌المللی

هزینه ثبت اختراع بین‌المللی معمولاً بیشتر از هزینه ثبت اختراع داخلی است. افراد بعد از ثبت اثر خود در داخل کشور می‌توانند برای ثبت بین‌المللی آن نیز به روش‌های متعدد اقدام کنند. لازم به ذکر است هر کدام از روش‌های ذکر شده در ثبت بین‌المللی می‌تواند دارای هزینه‌های متفاوت باشد.

به عنوان مثال، در روش ثبت از طریق معاهده PCT معمولاً هزینه بیشتری نسبت به برخی روش‌های دیگر دریافت می‌شود. به طور کل هزینه ثبت اختراع بین‌المللی شامل سه مورد است.

اما از آنجا که معمولاً باید افراد نسبت به ثبت اختراع خود در داخل کشور نیز از قبل اقدام کرده باشند، بنابراین خود به خود این هزینه نیز اضافه خواهد شد که شامل موارد زیر است:

- هزینه ثبت اختراع در داخل کشور
- هزینه جستجوی مقدماتی
- هزینه ثبت اظهارنامه
- هزینه اداره دریافت‌کنندگان ایران برای بررسی، انتقال اظهارنامه به دفتر بین‌المللی

در خصوص هزینه ثبت اختراع بین‌المللی هم باید گفت در اینجا نیز همانند ثبت اثر در داخل کشور، هزینه‌ها برای اشخاص حقیقی و حقوقی متفاوت خواهد بود. همچنین ممکن است که هزینه‌ها به صورت سالانه دچار تغییر شود.





زمان ثبت اختراع چگونه است؟

برای ثبت اختراعات داخلی معمولاً از زمان ثبت اظهارنامه تا ارائه گواهی، معادل 12 ماه زمان نیاز است. البته باید دقت کرد که ممکن است اظهارنامه برخی از افراد دارای نقایصی باشد که نیاز به برطرف کردن داشته باشد.

همچنین این امکان وجود دارد که اظهارنامه یک شخص رد شده و او نسبت به این مورد اعتراض داشته باشد. بنابراین بسته به موارد مختلف، زمان ثبت اختراع نیز می‌تواند متغیر باشد.

اما برای ثبت اختراع بین‌المللی معمولاً نیاز به زمان بیشتری وجود دارد. چرا که اولاً اختراع مذکور باید در ایران به ثبت برسد، از طرفی، هر کدام از روش‌های مختلف بین‌المللی می‌تواند زمان متفاوتی را دربرگیرد.

فرایند ثبت اختراعات بین‌المللی نیز معمولاً اینگونه بوده که بعد از ثبت اثر در داخل ایران، افراد 12 ماه برای ثبت کردن آن در خارج از کشور زمان دارند. هر چند که آنها می‌توانند این زمان را تمدید کنند.

به طوری که در برخی از روش‌ها می‌توان علاوه بر این 12 ماه، معادل 18 ماه دیگر نیز زمان دریافت کرد. البته لازم به یادآوری است که روش‌های مختلف ثبت آثار بین‌المللی هر کدام می‌تواند زمان‌های مختلف داشته باشد.

چگونه مشاوره ثبت اختراع بگیرم؟

به طور کل امور مربوط به مالکیت فکری و خصوصاً ثبت اختراع از جمله فعالیت‌های پیچیده حقوقی محسوب می‌شود که بسیاری از افراد و شرکت‌ها خود به تنهایی از انجام آن برنمی‌آیند.

چرا که هم قوانین و مقررات مربوط به این حوزه متعدد بوده و هم مراحل و فرایندهای اداری آن زیاد است. از طرفی، این موضوع به قوانین و مقررات بین‌المللی و خارج از کشور نیز ارتباط دارد.

بنابراین بسیاری از افراد استفاده از خدمات مشاوره مالکیت فکری را برای انجام این کار ترجیح می‌دهند. این کار باعث می‌شود تا قبل از ارائه اظهارنامه و اقدام عملی برای ثبت، از قوانین، آیین‌نامه‌ها و مراحل اداری آن بیشتر کسب اطلاع کنند تا بتوانند بهتر تصمیم‌گیری کنند.

داشتن گواهی ثبت اختراع چه حق و حقوقی را به دارنده آن می‌دهد؟

سوال فوق در ذهن بسیاری از مخترعین و افرادی است که به دنبال ثبت اختراع یا ثبت طرح صنعتی هستند. پاسخ به آن بسیار گسترده و متنوع خواهد بود. به طور کل در قوانین و مقررات مربوطه تلاش شده تا به دو روش





ممکن از مخترعین حمایت شود. روش اول آن است که از ایده و نوآوری آنها محافظت و با روشهای مختلف سرقت آن مقابله شود.

چرا که ثبت پتنت به نوعی برای دارنده آن یک تیر و چند نشان محسوب می شود و مزایای مختلفی می تواند برای آن وی داشته باشد. اما استفاده از این مزایا شرایط خاص خود را دارد و هر فردی در هر موقعیتی نمی تواند از آن استفاده کند. به عنوان مثال، این مساله در آزمون کنکور سراسری می تواند مزیت هایی برای افراد مخترع داشته باشد، اما طبیعی است که هر فردی نمی تواند از آن استفاده کند. گذشته از آن، میزان توانمندی ها و پتانسیل های دیگر شما نیز در استفاده از مزایا بی تاثیر نخواهد بود. به طور کل این مساله دارای پیچیدگی های خاص خود بوده و بهتر است موارد مختلف آن به صورت جداگانه بررسی شود که در ادامه به این موارد خواهیم پرداخت.

تاثیر ثبت اختراع در کنکور سراسری چیست؟

برای بسیاری از افراد جای سوال است که سهمیه مخرعین در کنکور تا چه اندازه است و قانون چه حمایت هایی برای آنها در نظر گرفته است. اما بد نیست ابتدا به این پرسش پاسخ بدهیم که آیا اساسا مخترعین سهم خاصی در کنکور دارند؟ در پاسخ باید گفت آنگونه نیست که برخی افراد تصور می کنند که با داشتن اختراع در هر حالتی می توان از مزایای کنکوری آن استفاده کرد. در واقع در حالت عادی ثبت اختراع، چندان نمی توان به مزایای کنکوری آن دل خوش کرد و قانون مورد خاصی را در این خصوص پیش بینی نکرده است. اما یکی از اصلی ترین این راه ها جشنواره خوارزمی جوان بوده که در ادامه به آن می پردازیم. با این حال، در این خصوص می توانید با یک مشاور ثبت اختراع و مالکیت فکری مشورت کنید.

مزایای جشنواره خوارزمی در کنکور چیست؟

جشنواره خوارزمی یکی از معتبرترین جشنواره های علمی در رشته های مختلف است که افراد برتر آن از مزایای قابل توجهی برخوردار خواهند بود. این جشنواره در چندین بخش مختلف برگزار می شود که یکی از آنها جشنواره جوان خوارزمی بوده که ویژه دانش آموزان و همچنین دانشجویان است. در بخشی از شیوه نامه اجرایی آن اینگونه روایت شده که برگزیدگان جشنواره به دو طریق زیر از حمایت کنکوری برخوردار خواهند شد.

- حالت اول: ورود به دانشگاه با شرکت در کنکور و کسب حدنصاب علمی 85 تا 98 درصد (با توجه به





رتبه، درصد مشارکت) نمره گزینش آزاد در رشته مورد تقاضا

- حالت دوم: ورود بدون کنکور به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در صورت اخذ پذیرش از دانشگاه یا موسسه آموزش عالی مربوط .

لازم به توضیح است که برگزیدگان جشنواره خوارزمی شامل افرادی با دستاوردها و امتیازات علمی مختلف بوده که یکی از مهم‌ترین آنها ثبت اختراع است. بنابراین در اینجا می‌توان تاثیر ثبت اختراع در کنکور را مشاهده کرد . البته باید گفت در همین شیوه‌نامه تاکید شده که افراد بهتر است از این روش برای ورود به دانشگاه‌ها استفاده نکنند که این نکته بیشتر حالت توصیه‌ای داشته تا آنکه الزامی در خصوص آن وجود داشته باشد.

آیین‌نامه پذیرش برگزیدگان برتر در دوره‌های آموزش عالی

یکی دیگر از دستورالعمل‌هایی که در آن به صورت غیرمستقیم به تاثیر ثبت اختراع در کنکور اشاره شده، آیین‌نامه نحوه پذیرش برگزیدگان جشنواره‌ها و مسابقات علمی در دوره‌های آموزش عالی است. ماده یک این آیین‌نامه اشاره می‌کند که افرادی که در برخی جشنواره‌ها و مسابقات علمی حائز رتبه‌های برتر (یک تا سوم) شوند، می‌توانند به دو طریق برای ورود بدون کنکور به دانشگاه اقدام کنند. این دو روش شامل شرکت در کنکور و کسب حدنصاب 85 درصد نمره گزینه آزاد در رشته مورد تقاضا یا گرفتن پذیرش از دانشگاه مورد نظر است. از جمله جشنواره‌ها و مسابقات علمی مورد اشاره در این آیین‌نامه می‌توان به همان جشنواره جوان خوارزمی در کنار جشنواره بین‌الملل خوارزمی، جشنواره رازی و سایر مسابقات علمی دارای اعتبار اشاره کرد. لازم به یادآوری است که یکی از مصادیق موجود برای کسب رتبه برتر در این جشنواره‌ها، ثبت اختراع است. چرا که مصادیق و روش‌های دیگری برای برگزیده شدن نیز وجود دارد.

ثبت اختراع و معافیت سربازی؟

یکی دیگر از مزایای ثبت اختراع را می‌توان در قضیه سربازی دانست که این روزها برای بسیاری از مشمولان خدمت مقدس جای سوال است. در اینجا باز هم همانند مورد قبلی باید برخی توضیحات را ارائه داد و اینگونه نیست که صرفاً با داشتن یک گواهی ثبت اختراع بتوانید از سربازی معاف شوید! به طور کلی در این روش شما به طور کامل از رفتن به سربازی معاف نخواهید شد. اما می‌توانید از پروژه‌های جایگزین خدمت سربازی استفاده کنید که به طور غیرمستقیم همان معافیت از سربازی محسوب می‌شود! برای این کار باید به صورت کلی دو مرحله زیر را طی کنید .





ثبت اختراع در اداره ثبت مالکیت معنوی

ابتدا لازم است که شما اختراع مورد نظر خود را در اداره ثبت مالکیت معنوی ثبت کنید. این کار خود مستلزم انجام برخی کارها و فرایندها خواهد بود. اما معمولاً بیشتر اقدامات مربوط به آن از طریق وبسایت این مرکز قابل انجام خواهد بود. در آنجا لازم است که شما مستندات لازم برای توضیح و شرح اختراع خود را ارائه دهید و به نوعی در برابر کارشناسان مرکز بتوانید از اختراع مورد نظر خود دفاع کنید. بعد از آنکه شما اختراع خود را ثبت و گواهی آن را دریافت کردید، باید از طریق بنیاد ملی نخبگان برای استفاده از تسهیلات نظام وظیفه مربوط به آن اقدام کنید.

تسهیلات نظام وظیفه بنیاد ملی نخبگان

بنیاد ملی نخبگان تسهیلات مختلفی را برای حمایت از نخبگان در نظر گرفته که یکی از آنها استفاده از نظام وظیفه تخصصی است. برای استفاده از این تسهیلات که از آن به عنوان پروژه جایگزین خدمت نیز استفاده می‌کنند، افراد باید بتوانند امتیازات لازم را کسب کنند. امتیازات مختلفی از قبیل معدل، مقالات علمی و برخی موارد دیگر که یکی از آنها نیز داشتن اختراع است. خصوصاً آنکه اگر اختراع مورد نظر به تایید این بنیاد برسد از امتیازات خوبی برخوردار خواهد شد. با این حال، این صرفاً اختراع نیست که در این زمینه تاثیرگذار خواهد بود، چرا که موارد و فاکتورهای مهم دیگری هم وجود دارند. به عنوان مثال، حتی افراد کلیدی فعال در شرکت‌های دانش‌بنیان نیز می‌توانند از این تسهیلات به دو صورت امریه و پروژه جایگزین خدمت استفاده کنند. دارندگان اختراع در صورت تایید توسط بنیاد ملی نخبگان می‌توانند از پروژه جایگزین خدمت استفاده کنند که در این روش فرد تنها دور آموزش 45 روزه را در پادگان سپری خواهد کرد.

واگذاری و فروش اختراعات جدید

یکی از مزایایی که ثبت اختراع می‌تواند داشته باشد، فروش آن توسط مخترع یا واگذاری به شخص حقیقی و حقوقی است. هر چند که در حالت کلی توصیه می‌شود فرد از اختراع خود در جهات دیگری استفاده نکند. با این حال، براساس قانون ثبت اختراع، هیچگونه مانعی در راستای واگذاری اختراعات وجود ندارد. در ماده 51 آیین‌نامه اجرایی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری اینگونه آمده که مخترع می‌تواند حق اختراع خود را به صورت‌های مختلف به افراد حقیقی و حقوقی واگذار کند. آنگونه که در این ماده قانونی آمده اجازه بهره‌برداری از اختراع توسط دیگران می‌تواند به صورت انحصاری یا غیرانحصاری باشد. البته نباید فراموش کرد که انتقال و واگذاری حق اختراع باید در مراکز مربوطه به ثبت قانونی برسد. از این حق معمولاً مخترعین به روش‌های مختلف استفاده می‌کنند. برخی از آنها اقدام به فروش اختراعات خود کرده و از آن به عنوان یک منبع





درآمد استفاده می‌کنند که البته کار چندان جالبی نخواهد بود! اما در مقابل افراد دیگری هستند که از طریق همکاری با سایر شرکت‌ها و افراد حقوقی و حقیقی سعی در ایجاد و فروش یک محصول جدید می‌کنند. با این حال، روش‌های دیگری نیز وجود دارد که شما می‌توانید از آن برای بهره‌برداری بهتر از اختراع خود استفاده کنید که در ادامه به آنها اشاره می‌کنیم.

ثبت شرکت دانش‌بنیان با استفاده از ثبت اختراع

شرکت‌های دانش‌بنیان از جمله شرکت‌هایی هستند که استفاده از تکنولوژی پیشرفته در آنها شرط اساسی جهت تاسیس است. البته لازم است گفته شود که معمولاً مقوله‌ای به نام ثبت شرکت دانش‌بنیان وجود ندارد. بلکه این محصول دانش‌بنیان است که باید به ثبت برسد و ثبت شرکت در آنها همانند ثبت سایر شرکت‌های دیگر است. اما ثبت اختراع در کجا به داشتن شرکت دانش‌بنیان کمک خواهد کرد؟ افرادی که دارای یک اختراع باشند می‌توانند از این مزیت برای داشتن یک شرکت دانش‌بنیان استفاده کنند. البته برای داشتن شرکت دانش‌بنیان نیاز به داشتن اختراع حتماً وجود ندارد. اما این عامل می‌تواند نقش مهمی در این خصوص بازی کند. با این حال، مزایای دیگری نیز در این زمینه وجود دارد.

از جمله آنکه در ماده 7 آیین‌نامه اجرایی حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان تصریح شده که این شرکت‌ها جهت ثبت اختراعات خود همچنین می‌توانند از تسهیلات قرض‌الحسنه استفاده کنند. در واقع به نوعی می‌توان گفت داشتن اختراع و داشتن شرکت دانش‌بنیان هر هر کدام مزایای برای یکدیگر دارند. یعنی هم می‌توان از اختراع در جهت داشتن شرکت دانش‌بنیان استفاده کرد و هم از این شرکت‌ها در جهت بهره‌برداری بهتر از مالکیت معنوی و اختراعات استفاده کرد. با این حال، این شرکت‌ها مزایای دیگری نیز دارند که از جمله آنها می‌توان به معافیت مالیاتی شرکت‌هایی دانش‌بنیان اشاره کرد.

شرایط وام اختراع به چه صورت است؟

یکی دیگر از مزایایی که برای مخترعین در نظر گرفته شده استفاده از تسهیلات مالی و وام است. اما این هم بدین صورت نیست که در هر حالتی و سریعاً بتوان آن را دریافت کرد. در این خصوص چندین روش وجود دارد که به آنها اشاره می‌کنیم. یکی از روش‌های دریافت وام اختراع استفاده از همان ماده قانونی بوده که قبلاً به آن اشاره کردیم. یعنی ماده 7 آیین‌نامه اجرایی حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان که به آن اشاره شد. اما غیر از این روش، راه‌های دیگری نیز برای دریافت وام اختراع وجود دارد که یکی از آنها استفاده از تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته به معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است. در ادامه به این موارد اشاره می‌کنیم.





در آیین نامه شناسایی و پشتیبانی از اختراعات برگزیده کشور، روش های متعددی برای برخورداری از حمایت های لازم ذکر شده که یکی از آنها استفاده از وام و تسهیلات مالی صندوق نوآوری و شکوفایی است. آنگونه که در این آیین نامه ذکر شده، هر سال بنیاد ملی نخبگان اختراعات موجود در کشور را به سه سطح تقسیم بندی خواهد کرد و براساس سطوحی که دارند به آنها امتیازاتی اعطا می شود. برخی از این امتیازات شامل تسهیلات مالی است. به عنوان مثال، برای اختراعات سطح سوم علاوه بر جایزه نقدی، تسهیلات مالی جهت راه اندازی شرکت دانش بنیان در زمینه اختراع مورد نظر نیز پیش بینی شده است. ضمن آنکه برای این دسته تسهیلات فرهنگی و رفاهی نیز در نظر گرفته شده است. این تسهیلات همچنین برای اختراعات سطح دو نیز در نظر گرفته شده است.

اما آیین نامه مذکور برای اختراعات سطح یک، تسهیلات مالی صندوق نوآوری شکوفایی را در نظر گرفته است. البته این تسهیلات باید در راستای ایجاد شرکت نوپا یا دانش بنیان در جهت اختراع مورد نظر اعطا می شود. لازم به ذکر است که میزان تسهیلات مادی اعطا شده به مخترعان هر ساله تغییر یافته و افزایش پیدا می کند. با این حال، برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص چگونگی استفاده از این تسهیلات می توانید با یک مشاور ثبت اختراع مشورت کنید.

یکی دیگر از روش های دریافت وام اختراع ممکن است از طریق صندوق حمایت از پژوهشگران ریاست جمهوری باشد. البته در دستورالعمل های مربوط به این صندوق به صراحت در این خصوص صحبت نشده است. با این حال، معمولاً گاهی اوقات در اظهارنظرها و سخنرانی مسئولان آن چنین وعده هایی داده می شود. با این حال، در پورتال این صندوق حمایت از دو نوع حمایت مادی و معنوی برای حمایت از پژوهشگران در نظر گرفته شده که به احتمال زیاد در بسیاری موارد مخترعین را نیز شامل شود. اما به صورت اختصاصی نیز این صندوق حمایت هایی را در خصوص اختراع انجام می دهد. این کار به صورت کمک به ثبت اختراع و تهیه لوازم مورد نیاز برای تحقیق صورت می گیرد.

منبع: <https://alobiz.com>





مرکز جامع سلولهای بنیادی و پزشکی بازساختی کرمان



پست الکترونیک : info.CRCC@kmu.ac.ir



فاکس : ۰۳۴-۳۱۲۱۵۶۸۲



تلفن مرکز : ۰۳۴-۳۱۲۱۵۶۸۳



کدپستی : ۷۶۱۸۷۴۷۶۵۳



آدرس : کرمان، بلوار جمهوری اسلامی، چهارراه شفا، جنب معاونت درمان، مرکز جامع سلولهای بنیادی و پزشکی بازساختی (CRCC)